

SİRKÜLER
Sayı: 2015/170

İstanbul, 09.12.2015
Ref: 4/170

Konu:

01.01.2016 TARİHİNDEN İTİBAREN E-FATURA, E-DEFTER, E-ARŞİV VE E-TEBLİGAT UYGULAMALARINA TABİ OLACAK MÜKELLEFLER HAKKINDA HATIRLATMALAR

Bilindiği üzere 2015 yılında yayınlanan Vergi Usul Kanunu tebliğleri ile mükelleflerin bir kısmı 01.01.2016 tarihinden itibaren e-fatura, e-defter, e-arşiv ve e-tebligat kapsamına dahil edilmişlerdir. Daha önce yayınlamış olduğumuz sirkülerde yapılan bilgilendirmelere ek olarak bu sirküler ile söz konusu kapsama giren mükelleflerin gerekli başvuruları yapmaları için son bir hatırlatma yapılmaktadır.

1. ELEKTRONİK TEBLİGAT (E-TEBLİGAT)

456 Sıra No.lı VUK Genel Tebliği ile, vergi dairelerince düzenlenen ve VUK hükümleri kapsamında mükellefe tebliği gereken evrakların bundan böyle **internet vergi dairesi bünyesinde oluşturulmuş** e-tebligat adreslerine de tebliğ edilebileceği, zorunluluk kapsamına alınan mükelleflerin **en geç 01.01.2016 tarihine kadar bağlı oldukları vergi dairelerine başvurarak** e-tebligat adreslerini edinmeleri gerektiği, elektronik imzalı tebliğ evrakının, muhatabın elektronik ortamdaki adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda tebliğ edilmiş sayılacağı yönünde düzenlemeler yapılmıştır. Konu hakkında [01.09.2015 tarih ve 2015/138](#) sayılı sirkülerimizde detaylı açıklamalara yer verilmişti.

Elektronik Tebligat Yapılacak Kişiler:

- a) Kurumlar vergisi mükellefleri
- b) Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunanlar (Kazançları basit usulde tespit edilenlerle gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler hariç)
- c) İsteğe bağlı olarak kendilerine elektronik tebligat yapılmasını talep edenler

Kendisine elektronik ortamda tebliğ yapılabilecek olanlar, tebliğle belirlenen sürelerde (en geç 01.01.2016'ya kadar) tebliğ ekinde yer verilen ilgili formları kullanmak suretiyle bildirimde bulunarak (vergi dairelerine başvuruda bulunarak) elektronik tebligat adresi almak ve elektronik tebligat sistemini kullanmak zorundadırlar.

2. ELEKTRONİK DEFTER (E-DEFTER) VE ELEKTRONİK FATURA (E-FATURA)

454 Sıra No.lı VUK Genel Tebliği ile, 421 sıra numaralı VUK Genel Tebliği ile zorunluluk getirilen mükelleflere **ilave olarak** aşağıda sayılan mükelleflere e-defter tutma ve e-fatura uygulamasına geçme zorunluluğu getirilmiştir.

- a) 2014 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hâsılatı 10 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler.
- b) 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli (I) sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi v.b. faaliyetleri nedeniyle Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'ndan lisans alan mükellefler. Bayilik lisansı olanlar, münhasıran bu lisansa sahip olmaları nedeniyle bu bent kapsamında değerlendirilmeyecektir.
- c) Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli III sayılı listedeki malları imal, inşa ve ithal eden mükellefler.

Yukarıda yer verilen;

- (a) bendindeki şartı, 2014 hesap döneminde sağlayan mükellefler 1/1/2016 tarihinden itibaren, 2015 veya müteakip hesap dönemlerinde sağlayan mükellefler ise ilgili hesap dönemine ilişkin gelir/kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği tarihi takip eden hesap döneminin başından itibaren,
- (b) ve (c) bentlerinde sayılanlardan bu Tebliğin yayım tarihinden (20.06.2015'den) önce lisans alan veya mükellefiyet tesis ettirenler 1/1/2016 tarihinden itibaren, bu Tebliğin yayım tarihinden (20.06.2015'den) sonra lisans alan veya mükellefiyet tesis ettirenler ise, lisans aldıkları ya da mükellefiyet tesis ettirdikleri tarihi izleyen hesap döneminin başından itibaren,

elektronik fatura ve elektronik defter uygulamasına geçmek zorundadırlar.

Önemle hatırlatmak isteriz ki, 421 No.lı VUK Genel Tebliğinde düzenlendiği üzere, e-fatura uygulama kapsamındaki mükellefler fatura düzenlemeden önce muhatabın www.efatura.gov.tr internet adresinde yer alan kayıtlı kullanıcı listesine kayıtlı olup olmadığını **kontrol etmek ve kayıtlı kullanıcı ise e-fatura düzenlemek zorundadırlar.** Kayıtlı kullanıcı değilse kâğıt fatura düzenlenecektir. Dolayısıyla, alıcının satıcıya (her ne kadar uygulamada bu yönde bildirim talepleri olsa da) e-fatura kapsamında olduğunu bildirmek gibi bir zorunluluğu olmadığını, aksine, satıcının alıcıyı www.efatura.gov.tr adresindeki "kayıtlı kullanıcı listesi" içinde kontrol etme yükümlülüğü olduğunu hatırlatmak isteriz.

Konu hakkında [24.06.2015 tarih ve 2015/116](#) sayılı sirkülerimizde detaylı açıklamalara yer verilmiştir.

2.1. İhracat İşlemlerinde E-Fatura Uygulaması

454 Sıra No.lı VUK Genel Tebliği ile e-fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerden, KDV Kanunu'nun 11. maddesi kapsamındaki mal ihracı ve yolcu beraberli eşya ihracı (Türkiye'de ikamet etmeyenlere KDV hesaplanarak yapılan satışlar) kapsamında fatura

düzenleyecek olanların, bahsi geçen faturalarını da **1/1/2016 tarihinden itibaren** e-fatura olarak düzenleyecekleri söz konusu faturaların e-fatura olarak düzenlenmesi ve gönderilmesine ilişkin usul ve esaslar ile uygulamadan yararlanma yöntemlerinin www.efatura.gov.tr adresinde yayımlanan “**E-Fatura Uygulaması Gümrük İşlemleri Kılavuzu**”nda ayrıntılı olarak açıklanacağı belirtilmiştir. Söz konusu kılavuzunun taslak hali www.efatura.gov.tr internet adresinde yayınlanmıştır.

3. E-ARŞİV UYGULAMASI (E-ARŞİV FATURA)

433 Sıra No.lı VUK Genel Tebliği ile kâğıt ortamında düzenlenmek, muhafaza ve ibraz edilmek zorunluluğu bulunan faturanın elektronik ortamda düzenlenmesi, iletilmesi ve **ikinci nüshasının** elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesine imkân tanıyan e-arşiv uygulamasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

E-arşiv Fatura, VUK uyarınca kâğıt ortamında düzenlenmek, muhafaza ve ibraz edilmek zorunluluğu bulunan faturanın, 433 Sıra No.lı VUK Genel Tebliğinde yer alan şartlara uygun olarak elektronik ortamda düzenlenmesi, iletilmesi ve **ikinci nüshasının** elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesine imkân sağlayan uygulamadır. **Uygulamadan yararlanmak için e-fatura uygulamasına da kayıtlı olunması gerekmektedir.** E-arşiv faturasında E-Fatura Uygulamasına kayıtlı mükellefler için oluşturulan faturalar dışındaki tüm faturalar, E-Arşiv Faturası olarak isimlendirilmektedir.

3.1. İnternet Üzerinden Mal ve Hizmet Satışı Yapanlar

İnternet üzerinden mal ve hizmet satışı yapan ve 2014 yılı gelir tablosu brüt satış hasılatı tutarı 5 milyon lira ve üzerinde olan mükellefler, en geç **1/1/2016 tarihine kadar e-arşiv uygulamasına geçmek zorundadır.** Kapsama giren mükelleflerin belirlenen tarihten önce e-fatura ve e-arşiv başvurularını ve fiili geçiş hazırlıklarını tamamlamaları gerekmektedir.

“**İnternet Satışı**” tebliğde, “*Mal ve hizmetlerin **sipariş ve satın alma süreçlerinin tamamının internet üzerinden gerçekleştiği satış biçimi**” şeklinde tanımlanmıştır. Dolayısıyla, mükelleflerin kendisine ait internet sitesi üzerinden olabileceği gibi başka kişi ya da kurumlara ait internet siteleri üzerinden sipariş ve satın alma süreçlerini organize ediyor olmaları halinde, yapılan bu satışlar 433 No.lı Tebliğ kapsamında “İnternet Satışı” olarak değerlendirilecek ve bu mükelleflerin 2014 yılı brüt satış hasılatları 5 Milyon TL’den fazla ise en geç 01.01.2016 tarihi itibarıyla e-arşiv uygulamasına geçmeleri zorunlu olacaktır.*

Vergi Mükellefi Olmayanlara Faturanın Teslimi

433 No.lı Tebliğde yapılan açıklamalara göre, vergi mükellefi olmayanlara düzenlenen fatura, **alıcının rızasına bağlı** olarak kâğıt **veya** elektronik ortamda teslim edilir. Vergi mükellefi olmayan alıcı tarafından elektronik ortamda teslimi istenen fatura **internet dahil olmak üzere her türlü elektronik araç ve ortamlar vasıtasıyla iletilebilir.**

Vergi mükellefi olmayanlara yapılan satışlarda fatura, malın teslimi ya da hizmetin ifası anında elektronik ortamda iletiliyorsa müşteriye bu faturanın kâğıt çıktısı verilir. Bu durumda çıktının satıcı veya yetkilisi tarafından imzalanması zorunludur. Bu imkândan yararlanabilmek için faturanın malın teslimi anında düzenlenmesi zorunludur.

Dikkat Edilmesi Gereken Konular

a) 454 No.lı VUK Genel Tebliği ile 2014 yılı brüt satış hasılatı 10 Milyon TL ve üzerinde olması nedeniyle 01.01.2016'dan itibaren e-fatura ve e-defter uygulamalarına geçme zorunluluğu getirilen mükelleflerden internet üzerinden mal ve hizmet satışı yapanlar 01.01.2016'dan itibaren aynı zamanda e-arşiv uygulamasına da geçmek zorundadırlar.

b) 5 Milyon TL brüt satış hasılatının sadece bir kısmı internet satışlarından kaynaklanmış olsa da, 2014 yılı gelir tablosunda brüt satış hasılatı 5 Milyon TL ve üzerinde olan ve aynı zamanda internet üzerinden mal ve hizmet satışı yapan tüm mükellefler e-arşiv uygulamasına geçmek zorundadırlar.

c) Hâli hazırda e-fatura ve e-defter uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerden, yukarıda açıklanan e-arşiv şartlarını yerine getirilenler varsa, bunların da en geç 01.01.2016 tarihi itibarıyla e-arşiv uygulamasına geçmeleri zorunludur.

ç) E-arşiv uygulamasına geçilebilmesi (E-arşiv Fatura düzenlenebilmesi) için öncelikle e-fatura uygulamasına kayıtlı olunması gerekmektedir.

d) 433 No.lu VUK Genel Tebliğinde yer verilen düzenlemeye göre, internet üzerinden yaptıkları satışlarda münhasıran bilet, sigorta poliçesi ve benzeri belgeleri düzenleyenler e-arşiv kapsamı dışındadır.

e) E-arşiv uygulamasına kendi isteğiyle geçmek isteyen mükelleflerin de öncelikle e-fatura uygulamasına kaydolmaları gerekecektir.

433 No.lı Tebliğ hakkında detaylı açıklamalarımızı içeren [09.01.2014 tarih ve 2014/25](#) sayılı sirkülerimiz yayınlanmıştı.

4. YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLAR

435 Sıra No.lı VUK Genel Tebliği ile, bankacılık kartları (Kredi Kartı, Banka Kartı, Ön Ödemeli Kart) kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen perakende teslim ve hizmet ifalarına ilişkin yeni nesil ödeme kaydedici cihaz (ÖKC) fişlerine dair usul ve esaslar hakkında düzenlemeler yapılmış; söz konusu Tebliğde 451 Sıra No.lı VUK Genel Tebliği ile bazı değişiklikler yapılmıştır.

Mali bilgileri içeren yeni nesil ÖKC fişleri ile bankacılık işlemine dair bilgileri içeren banka POS harcama belgesi bilgileri 435 No.lı Tebliğ ekinde yer alan şekilde birleştirilmiş, diğer bir ifadeyle, bankacılık kartları ile yapılan teslim ve hizmet ifalarına dair yeni nesil ÖKC fişlerinin müşteri

nüshalarında, ÖKC fişlerinde yer alan mali bilgilerin yanı sıra banka POS harcama belgelerinde olması gereken bankacılık bilgilerinin de yer alması gerektiği, yeni nesil ÖKC cihaz fişlerinin müşteri nüshalarının, söz konusu Tebliğdeki açıklamalar çerçevesinde ve Tebliğ ekindeki örneğe uygun olarak düzenlenmesi ve müşterilere verilmesi gerektiği yönünde düzenleme yapılmış ve ÖKC fişi müşteri nüshasında bulunacak bilgiler söz konusu tebliğde sayılmıştır.

Tebliğ ile ihdas edilen ve bankacılık bilgilerinin de ihtiva eden ÖKC fişleri ile banka POS harcama belgesinin işyeri nüshası sadece yeni nesil ÖKC'nin yazıcısından basılacaktır.

Bankacılık kartları ile yapılan ödeme karşılığında ÖKC fişi yerine fatura düzenlenmesinin söz konusu olduğu durumlarda, mali değeri olan ÖKC fişi yerine, satışın faturalı satış olduğunu belirten bir bilgi fişinin ÖKC'den düzenlenerek müşteriye verilmesi ve bu bilgi fişinde banka POS harcama bilgilerinin de gösterilmesi gerekmektedir. Bilgi fişinde bulunması gereken asgari bilgiler ile bilgi fişinin düzenlenme usul ve esaslarına ilişkin hususlara Gelir İdaresi Başkanlığı Mesajlaşma Protokolü dokümanlarında yer verilecektir.

Bankacılık kartları ile yapılan ödeme karşılığında ÖKC fişi yerine fatura düzenlenmesi söz konusu ise bu durumda yazar kasa fişi düzenlenmediğinden banka POS harcama belgelerinin müşteri nüshaları ve işyeri nüshalarının öteden beri devam eden uygulamaya göre düzenlenmesi gerekecektir. Ancak yeni nesil ÖKC'lerde kayıt oluşturulması gereken hallerde düzenlenecek belgelerin üzerinde (hem müşteri nüshası hem de işyeri nüshasında) diğer bilgilerin yanında ilgili faturanın tarih ve sayısı ile ÖKC'ye ait firma kodu, sicil numarası ve "mali değeri yoktur" ibaresi yer alacaktır. Faturanın elektronik olarak düzenlenmesi söz konusu ise Maliye Bakanlığı'na belirlenecek usullere göre hareket edilecektir.

Yetkili ÖKC firmalarının satacakları EFT-POS özellikli yeni nesil ÖKC'lerin yukarıda açıklandığı şekilde belge düzenleyecek özellikte olması zorunludur. Anılan özellikleri ihtiva etmeyen EFT-POS özellikli yeni nesil ÖKC'leri kullanan mükellefler, cihazlarının üretici veya ithalatçısı olan yetkili ÖKC firmalarına müracaat ederek cihazlarını yukarıda sayılan özellikleri haiz hale getirmeleri mecburidir. Yetkili firmaların bu talepleri yerine getirmeleri zorunludur. Yetkili ÖKC firmaları, basit/bilgisayar bağlantılı yeni nesil ÖKC'ler için söz konusu zorunluluğu en geç **01.01.2016 tarihine kadar** yerine getireceklerdir.

Özetle mükelleflerin, ellerindeki önceki mevzuat hükümlerine tâbi ödeme kaydedici cihazlarını, en geç **01.01.2016 tarihini kadar** Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlarla değiştirmeleri gerekmektedir. Eski Tip (Yazar Kasaların) Ödeme Kaydedici Cihazların Mali hafızası 31 Aralık 2015 tarihinden önce dolan mükellefler, mali hafızalarını değiştiremeyecekler, eski tip ödeme kaydedici cihazlarını hurdaya ayıracaklar ve yerine yeni nesil cihaz kullanacaklardır.

Konu hakkında [05.06.2015 tarih ve 2015/107](#) ve [09.04.2014 tarih ve 2014/77](#) sayılı sirkülerlerimizde bilgi verilmiştir.

Saygılarımızla,

**DENGGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge, Kıdemli Müdür

gogredik@mazarsdenge.com.tr